

Prehistorie en oudheid

Gebruik bron 1.

Bij deze rotstekening krijg je twee gegevens:

- 1 Rond 3000 v. Chr. heeft in Zweden de landbouwrevolutie plaatsgevonden.
- 2 Rond 3000 v. Chr. leven de Zweden nog in de prehistorie.

3p **2** Gebruik deze gegevens om:

- (met bron) uit te leggen waardoor deze rotstekening een bewijs vormt dat in Zweden de landbouwrevolutie al heeft plaatsgevonden en
- (zonder bron) aan te geven waarom wij verder weinig weten van de cultuur van deze landbouwers.

Gebruik bron 2.

Een bewering:

Uit deze bron blijkt dat Thucydides als geschiedschrijver een wetenschappelijke benadering heeft.

4p **3** Ondersteun deze bewering met twee voorbeelden uit de tekst, en geef bij elk voorbeeld aan waarom dit een historisch-wetenschappelijke benadering is.

In vergelijking met de Galliërs in Frankrijk gingen de Germanen laat over op het gebruik van het Latijnse alfabet.

2p **4** Leg uit dat dit te maken had met de grenzen van het Romeinse Imperium.

Prehistorie en oudheid

bron 1

Rotstekening uit Bohuslän, een gebied in Zweden. De tekening dateert van ongeveer 3000 v. Chr.

bron 2

Gedeelte uit de Geschiedenis van de Peloponnesische Oorlog (431-404 v. Chr.) van de Atheense generaal en geschiedschrijver Thucydides (460-400 v. Chr.). Hij beschrijft dat er in Athene twee partijen zijn: een groep die de oorlog wil voortzetten en een groep die vrede wil sluiten. De leiders van beide partijen houden redevoeringen waarin ze hun visie uiteenzetten. Thucydides zegt daarover

Zowel vóór als na het uitbreken van de vijandelijkheden kon ik onmogelijk van de redevoeringen die ik zelf gehoord heb, het gesprokene letterlijk opnemen. En zij die vanuit verschillende plaatsen verslag bij mij uitbrachten, konden dat ook niet. Ik heb als uitgangspunt genomen dat ik van iedere spreker neerschreef wat mij in de gegeven omstandigheden de meest passende woorden schenen te zijn, waarbij ik mij zo nauwkeurig mogelijk hield aan de strekking van wat werkelijk gezegd was. Wat de feiten van de oorlog betreft, heb ik het als mijn taak beschouwd zo te schrijven dat ik niet afga op de toevallige berichtgever of op mijn eigen mening. Wat ik zelf beleefd heb en wat ik van anderen heb vernomen, ben ik zo nauwkeurig mogelijk tot in de bijzonderheden nagegaan, tot het einde toe. Mijn onderzoek was zwaar, omdat de ooggetuigen niet hetzelfde over dezelfde dingen zeiden, maar verschilden naar gelang hun sympathieën en geheugen.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.